

TỔNG QUAN TÌNH HÌNH CHÍNH TRỊ CHÂU ÂU NỔI BẬT NĂM 2009

Ths. Trần Thị Khánh Hà
Ths. Đặng Minh Đức
Viện Nghiên cứu Châu Âu

1. Bầu cử Nghị viện Châu Âu

Từ ngày 04 đến ngày 07/06/2009, cuộc bầu cử Nghị viện Châu Âu (EP) đã diễn ra trên toàn lãnh thổ 27 nước thuộc Liên minh. Trong số gần 500 triệu dân tại 27 nước thành viên EU có hơn 375 triệu cử tri đủ tư cách tham gia cuộc bầu cử EP lần này. Kết quả, đảng Nhân dân Châu Âu Trung hữu (EPP) đã giành chiến thắng áp đảo. EPP nắm được 267 ghế, trở thành lực lượng lớn nhất trong EP với tổng cộng 736 thành viên, vượt qua đảng Xã hội - đảng giành được ít nhất 159 ghế. Đứng thứ ba là đảng Dân chủ tự do từ 78-84 ghế, trong khi đảng Xanh giành được từ 52-56 ghế trong EP, cơ quan được bầu chọn trực tiếp của EU.

EP đã có nhiều bước chuyển trong 50 năm qua, từ một cơ quan tư vấn trở thành một tổ chức có quyền bỏ phiếu hoặc sửa đổi 2/3 tổng số luật của EU. Tuy nhiên, do tỷ lệ thất nghiệp cao trên toàn châu Âu, cử tri khu vực này đã tỏ ra không hài lòng với tất cả các đảng lớn, chính thống và nghi ngờ khả

năng vực dậy nền kinh tế của các đảng này. Kết quả bầu cử cho thấy, uy tín của cả khối EU đã giảm sút rõ rệt. Theo BBC, tỷ lệ cử tri tham gia bầu cử EP lần này ở mức thấp kỷ lục, 43,55% số cử tri đi tư cách đi bầu, thấp hơn cả mức 45,47% năm 2004 và giảm mạnh so với mức 61,99% của cuộc bầu cử EP đầu tiên năm 1979¹. Sau cuộc tổng tuyển cử, Nghị viện Châu Âu đã tiến hành bầu Chủ tịch mới. Ông Jerzy Buzek, cựu Thủ tướng Ba Lan, 69 tuổi đã trở thành tân Chủ tịch, thay thế ông Hans-Gert Poettering, chính trị gia người Đức theo đường lối bảo thủ, vừa mãn nhiệm. Theo Chủ tịch Hội đồng Châu Âu M.Barosso, 20 năm sau khi bức tường Berlin sụp đổ, 5 năm sau khi EU mở rộng, chiến thắng của ông Buzek tại EP chính là thắng lợi của một châu Âu thống nhất. Chiến thắng áp đảo của ông Jerzy Buzek (555/713 phiếu) đánh dấu lần đầu tiên EP có một lãnh đạo người Đông Âu. Sau nhiệm kỳ

¹ *Bầu cử Nghị viện Châu Âu: Chiến thắng thuộc về các đảng trung hữu.* <http://www.sggp.org.vn/thegioi/2009/6/193203/>, ngày 08/06/2009.

năm rưỡi, ông sẽ chuyển giao chức vụ này cho ông Martin Schulz. Chủ tịch phái Dân chủ - Xã hội trong Nghị viện EU, theo thoả thuận giữa hai khối lớn nhất này trong EP. Ông Buzek cho rằng, đối đầu với thách thức vượt qua khủng hoảng tài chính sẽ là nhiệm vụ cơ bản của Nghị viện. Ông còn đề cập các ưu tiên khác như phát triển công nghệ, an toàn năng lượng cho EU, bảo vệ khí hậu và cải thiện nhân quyền...²

2. Hiệp ước Lisbon và tiến trình nhất thể hóa châu Âu

Hiệp ước Lisbon là văn kiện thu nhỏ của Hiến pháp Châu Âu. Sau tiến trình phê chuẩn kéo dài (từ 2003) đầy sóng gió (khiến Hiệp ước Lisbon không thể có hiệu lực đầu 2009 như dự định), ngày 01/12/2009, Hiệp ước Lisbon đã chính thức có hiệu lực. Cựu Thủ tướng Bỉ Herman Van Rompuy sẽ đảm nhận chức Chủ tịch EU và Cao ủy Thương mại của nước Anh Baroness Ashton trở thành Đại diện Cấp cao về Ngoại giao của EU, chức vụ được xem như "Ngoại trưởng EU".

Trong 27 nước thành viên, duy nhất Ailen thông qua Hiệp ước bằng phương pháp trưng cầu dân ý, các nước còn lại đều thông qua bằng bỏ phiếu Quốc hội. Hungary là nước đầu tiên thông qua Hiệp ước (tháng

12/2007), nước cuối cùng là CH Czech (tháng 11/2009). Đối với hầu hết giới lãnh đạo các quốc gia châu Âu, Hiệp ước Lisbon là một bước tiến quan trọng để EU trở nên hiệu quả hơn, có trách nhiệm hơn và có sự chuẩn bị kỹ lưỡng để có thể giải quyết các vấn đề lớn trên thế giới. Các nhà lãnh đạo EU cũng đã tiến hành nhiều hoạt động nhằm tạo điều kiện cho quá trình thông qua Hiệp ước này với canh báo Hiệp ước Lisbon bị thất bại có thể đẩy EU rơi vào một cuộc khủng hoảng chưa từng có trong lịch sử³.

Đây là bước tiến lớn trong việc hiện thực hóa một Liên minh Châu Âu thống nhất, chủ yếu thể hiện ở ba mặt: 1) Quyền hạn của ba cơ quan lớn của EU là Hội đồng Liên minh Châu Âu, Ủy ban Châu Âu và Nghị viện Châu Âu sẽ được mở rộng, một số quyền hạn của các nước thành viên sẽ được chuyển giao cho ba cơ quan nói trên, một số chính sách trong lĩnh vực nhạy cảm như tư pháp, nội vụ (ngoại trừ các lĩnh vực liên quan đến chủ quyền các nước thành viên) kể từ năm 2014 sẽ chuyển sang "quy chế biểu quyết đa số kép" (thay cho "quy chế biểu quyết đa số có hiệu lực" trước đây), tức Nghị quyết hữu quan chỉ cần giành được sự tán thành của 55% nước thành viên và 65% dân số EU là có thể được thông qua. Quá trình

² *Đông Âu có Chủ tịch Nghị viện Châu Âu đầu tiên*, http://tintuc.nalo.vn/00702048892/dong_au_co_chu_tich_nghivien_chau_au_dau_tien.html, 16/07/2009.

³ http://dantri.com.vn/c36_s36-364908_tu-lisbon-chau-au-khoi-dau-ky-nguyen-moi-yoi-giac-mo-moi.htm, 01/12/2009.

quyết sách của EU sẽ đơn giản hoá rất nhiều. Trong những lĩnh vực này sẽ không còn xuất hiện cục diện khó xử, tê liệt khi một chính sách nào đó không được thực thi vì có một nước phản đối; 2) EU sẽ xuất hiện trên trường quốc tế một "hình ảnh chung", tiếng nói chung với hai chức vụ Tổng thống và Ngoại trưởng. Tổng thống tức Chủ tịch Hội đồng Châu Âu, tương đương với lãnh đạo nước Chủ tịch Luân phiên EU hiện nay, nhiệm kỳ 2 năm rưỡi, có thể tái đắc cử. Nhờ đó, EU sẽ hoạt động ổn định và hiệu quả hơn so với cơ chế luân phiên, lần lượt cầm trích 6 tháng như từ nhiều năm nay. Ngoài ra, do nước Anh phản đối, chức vụ "Ngoại trưởng Liên minh Châu Âu" sẽ vẫn được gọi là Đại diện cấp cao Phụ trách Chính sách Đối ngoại và An ninh của EU, nhưng chức vụ này sẽ sáp nhập hai chức vụ hiện có quyền hạn đan chéo nhau vào làm một, tức là Đại diện cấp cao Phụ trách Chính sách Đối ngoại và An ninh của EU và Ủy viên Phụ trách Công việc đối ngoại của Ủy ban Châu Âu; 3) Tiến trình mở rộng sang phía Đông của EU sẽ tái khởi động. Sau khi Hiệp ước Lisbon có hiệu lực, quyết sách và hiệu quả cơ chế vận hành của EU sẽ nâng cao rất lớn, điều này đặt cơ sở vững chắc cho EU tiếp tục mở rộng. Một EU không ngừng mở rộng, trình độ nhất thể hoá không ngừng sâu sắc hơn chắc chắn sẽ trở thành một cực quan trọng trong bố cục thế giới mới. Hiệp ước Lisbon lần đầu tiên đặt vấn đề cho thành viên có khả năng rút khỏi

Liên minh nếu thỏa thuận được điều kiện với các đối tác EU.

Ngoài ra, các quyền cơ bản được đề cập trong Hiến chương về các quyền cơ bản được các nước thành viên ký kết năm 1999 đã được "hiến pháp hóa" trong Hiệp ước Lisbon, với các vấn đề liên quan đến quyền cơ bản con người như nhân phẩm, tự do, dân chủ, bình đẳng và các khía cạnh liên quan đến quyền con người. Quy định này sẽ đảm bảo cho quyền con người của các nước thành viên EU, đảm bảo bình đẳng cũng như cung cố các mục tiêu quá trình hội nhập và liên kết ở Liên minh Châu Âu là đảm bảo tự do, bình đẳng dân chủ, bảo vệ quyền con người, công bằng xã hội... Rõ ràng, qua những "nấc thang" liên kết giữa các nước thành viên là quá trình xây dựng và đảm bảo các quyền con người ở Liên minh Châu Âu, với việc đưa Hiến chương các quyền cơ bản được quy định bằng văn bản cao nhất của Liên minh Châu Âu. Đây là quá trình phát triển lâu dài vì là vấn đề phức tạp và nhạy cảm, quyền con người – quyền công dân thường có mối quan hệ với quốc gia. Vì vậy, đòi hỏi Liên minh châu Âu từng bước thúc đẩy và bảo đảm các quyền con người ở cấp độ EU, đặc biệt là xây dựng nội dung "thực" về "quyền công dân EU". Quy định quyền này mang ý nghĩa chính trị cũng như pháp lý vì quyền công dân EU sẽ được đảm bảo như nhau giữa các nước thành viên đồng thời chuyển

từ quyền “kinh tế” với các quyền tự do di chuyển trong hoạt động kinh tế sang quyền chính trị và dân sự của công dân EU, đồng thời xây dựng và đảm bảo về pháp lý ở mức độ cao nhất về các quyền cơ bản cho tất cả người dân thuộc EU. Chính vì vậy, nhiều vấn đề thuộc trụ cột thứ ba theo Hiệp ước Maastrich là tư pháp và nội vụ được chuyển sang trụ cột Cộng đồng, tức cơ chế hoạch định sẽ được lập ở cấp Liên minh, tức các lĩnh vực chính sách này các nước thành viên không có thẩm quyền lập pháp.

Tuy Hiệp ước Lisbon sẽ giúp EU tiến một bước lớn trên con đường nhất thể hoá nhưng quyền quyết sách trong các lĩnh vực then chốt như ngoại giao, phòng thu, thu thuế, an sinh xã hội... vẫn sẽ nằm trong tay các nước thành viên. Bởi vậy, Liên minh Châu Âu còn có khoảng cách tương đối trong việc thực hiện “Liên bang Châu Âu”.⁴ Rõ ràng, việc cai cách EU vẫn không thể được coi là thuận buồm xuôi gió bởi những nghi kỵ về sự cạnh tranh ảnh hưởng, duy trì vị thế của các nước lớn trong Khối; thực quyền của Chủ tịch và Ngoại trưởng Châu Âu (vì hai nhân vật được bầu là hai gương mặt chính trị không nổi bật); sự công bằng giữa các nước thành viên, ghi chú ngoại lệ cho một vài thành viên... Rõ ràng, Hiệp ước Lisbon là một bước tiến lớn đối với cộng

đồng EU, là cơ hội tốt để EU thể hiện như là một thực thể thống nhất và phát triển lớn mạnh ca về kinh tế lẫn chính trị, góp phần quan trọng vào giải quyết các vấn đề toàn cầu. Để đạt được mục tiêu này, trước mắt EU còn rất nhiều việc, trong đó có việc làm thế nào giải quyết được những phức tạp liên quan đến quyền hạn của từng vị trí và của các nước thành viên⁵.

3. Tái khởi động tiến trình mở rộng

Năm 2009, EU kỷ niệm 5 năm thực hiện bước tiến lớn về phía Đông với việc kết nạp thêm 10 thành viên mới. Trong suốt 5 năm vừa qua, hành trình mở rộng tạm bị đình chỉ. Đến nay, sau khi Hiệp ước Lisbon chính thức có hiệu lực, EU đã có động thái tái khởi động bước Đông tiến. Cuộc họp Ngoại trưởng EU ở Brussels, Bỉ đã nhất trí thúc đẩy quan hệ với Serbia, giúp nước này rút ngắn khoảng cách trở thành thành viên chính thức của Khối. Trước đó, Hà Lan đã ngăn cản việc đàm phán gia nhập Khối của Serbia khi phản đối thỏa thuận thương mại và viện trợ với Serbia⁶. EU đã mở cửa biên giới, miễn thị thực nhập cảnh cho công dân các nước Serbia, Montenegro và Macedonia sau gần 20 năm áp dụng những hạn chế⁷.

4. Bầu cử Đức

⁴ <http://voynews.vn/Home/Chuong-moi-trong-lich-su-EU-200912128029.vox>, ngày 01/12/2009.

⁶ <http://news.bbc.co.uk/2/hi/europe/8400338.stm>, 7 December 2009.

⁷ <http://www.mekongnet.ru/index.php?mod=News&sid=18333>, 20/12/2009.

⁵ <http://tintuc.xalo.vn/03-1822998122/mot-buoc-tien-cua-qua-trinh-nhat-the-hoa-chau-au.html>, ngày 08/10/2009.

Năm 2009 là "năm siêu bầu cử" ở Đức, gồm có bầu Tổng thống, bầu đại diện vào Nghị viện Châu Âu, bầu cử Hội đồng Bang ở 4/16 bang, và bầu cử Quốc hội. Cuộc tổng tuyển cử vào Quốc hội được đánh giá là quan trọng nhất.

Chạy đua vào trụ sở Quốc hội Đức (gồm 598 ghế) có 29 chính đảng, nhưng thực tế từ trước tới nay vẫn là "cuộc đua song mã" giữa Liên minh Dân chủ Cơ đốc giáo/Liên minh Xã hội Cơ đốc giáo (CDU/CSU) và đảng Dân chủ Xã hội (SDP). Kết quả, đảng Dân chủ Cơ Đốc giáo của Thủ tướng Đức Angela Merkel và đảng liên minh chính trị Dân chủ tự do (PDF) đã đạt được thắng lợi lớn, đạt được mục tiêu "đổi màu" liên minh cầm quyền từ Đen-Đỏ (CDU/CSU và SPD) sang Đen-Vàng (CDU/CSU và FDP). Sờ dĩ FDP đã được bà Merkel "chọn mặt gửi vàng" do đảng này có quan điểm thống nhất với CDU/CSU về nhiều vấn đề và có thiên hướng thúc đẩy phát triển kinh tế - một điều cực kỳ quan trọng trong việc đưa nước Đức vượt qua được tình trạng khó khăn hiện nay cũng như tiếp tục duy trì vị thế là nền kinh tế đầu tàu của EU⁸. Bà Merkel tiếp tục giữ cương vị Thủ tướng.

5. Vấn đề an ninh năng lượng và hợp tác năng lượng giữa Nga – SNG - EU

⁸ <http://tintuonline.vietnamnet.vn/vn/print/biahluanthegioi/409144/index.html>, 29/09/2009.

Đầu năm 2009, mâu thuẫn giữa Nga và Ukraina về giá cả và thanh toán nợ khí đốt đã dẫn đến việc Nga quyết định ngừng bơm khí đốt cho Ukraina từ ngày 01/01/2009, khiến các nước châu Âu trở thành "con tin" trong cuộc tranh chấp. EU lâm vào tình trạng tê liệt do thiếu trầm trọng năng lượng giữa mùa đông giá lạnh. Nga cung cấp hơn ¼ lượng khí đốt mà EU cần, nên một vụ khủng hoảng khí đốt qua lãnh thổ Ukraina là điều EU không hề mong muốn và không thể chấp nhận⁹. Một mặt, EU đứng vị trí trung gian giúp giai quyết mỗi bất hòa Nga – Ukraina, mặt khác EU nỗ lực tìm kiếm giải pháp để khỏi quá phụ thuộc vào năng lượng của Nga. Tuy nhiên, dự án đường ống Nabucco hợp tác với Thổ Nhĩ Kỳ đang đứng trước nguy cơ không kha thi. Dự án này sẽ giúp vận chuyển khí đốt khai thác ở khu vực Caspi sang Tây Âu với công suất 20-30 tỷ m³/năm, từ đó giúp EU giảm bớt sự phụ thuộc vào nguồn cung cấp từ Nga¹⁰.

Bên cạnh đó, nhằm giúp EU tránh được tình huống nguồn cung cấp khí đốt và dầu mỏ từ Nga bị cắt đột ngột, Nga và EU đã kí kết bản ghi nhớ về cảnh báo sớm tình huống bất thường trong lĩnh vực năng lượng. Trong quá trình Hội nghị Thượng đỉnh EU – Nga

⁹ http://www.bbc.co.uk/vietnamese/world/2009/05/090522_russia_eu.shtml, ngày 22/05/2009.

¹⁰ <http://www.agvn.com.vn/Item/VN/ThoiSu/2009/5/57/C86237A64AD1CB>, ngày 23/05/2009.

tại Stockholm. Thụy Điển tháng 11/2009, hai bên thông qua văn kiện qui định hành động chung của Matxcova và Brussel trong trường hợp xảy ra đình đốn cung cấp khí đốt từ Nga đến châu Âu thông qua Ukraina¹¹. Trong nỗ lực tìm kiếm nguồn năng lượng thay thế, EU quan tâm đến mỏ khí đốt của Turkmenistan. Châu Âu hy vọng đưa quốc gia Trung Á giàu tài nguyên khí đốt này trở thành nước cung ứng năng lượng của mình, muốn nhập khẩu khí đốt của Turkmenistan nhằm phá vỡ cục diện phụ thuộc vào khí đốt của Nga. Song, Trung Quốc, trong cơn khát năng lượng, cũng đã tìm đến và đầu tư khá mạnh vào Turkmenistan, tập trung tới các mỏ khí đốt của nước này, mong muốn coi quốc gia này là một mắt xích quan trọng trong chiến lược giành tài nguyên năng lượng tại Trung Á. Trong khi châu Âu đang lúng túng tìm cách khắc phục trở ngại công nghệ và chính trị trong vận chuyển khí đốt từ Turkmenistan sang khu vực trung tâm châu Âu (dự án Nabucco) thì Trung Quốc đã nhanh chóng chiếm lĩnh khoảng trống đó. EU đã chậm chân hơn Trung Quốc trong cuộc tranh giành khí đốt¹².

Trong hợp tác năng lượng giữa các nước trong khu vực SNG, khu vực các nước SNG

có dự trữ năng lượng rất lớn, trong đó toàn Khối chiếm khoảng 11% nguồn dầu mỏ thế giới (xếp sau tổ chức xuất khẩu dầu mỏ OPEC) và hơn 41% trữ lượng gas và 25% trữ lượng than (đều dẫn đầu thế giới)¹³. Hiện nay, dự trữ năng lượng của từng nước thành viên cao hơn 3-3.5 lần so với các nước công nghiệp phát triển, trong đó dự trữ năng lượng cao hơn cả là ở Kazakhstan, Turmenishtan, Uzobekishtan và Ucraina. Vì thế, trong năm 2009, ba cuộc họp của các nước SNG diễn ra ngày 22/1/2009, 25/5/2009 và 29/7/2009 đã đưa ra những dự án định hướng hợp tác các quốc gia SNG trong lĩnh vực năng lượng. Những dự án này đã được Hội đồng kinh tế SNG tán thành ngày 11/9/2009 và trình Hội đồng các Nguyên thủ quốc gia SNG xem xét ngày 20/11/2009. “Dự án Định hướng hợp tác của các quốc gia SNG trong lĩnh vực năng lượng” được soạn thảo theo Kế hoạch thực hiện Giai đoạn I (2009-2011) của Chiến lược Phát triển kinh tế SNG đến năm 2020. Để thực hiện Định hướng hợp tác này đã soạn thảo dự án Kế hoạch Ban đầu trong 3 lĩnh vực: Tổ hợp năng lượng – nhiên liệu; Nguồn năng lượng hydro cacbon, than; Năng lượng điện. Trong Hội thảo thứ ba ngày

¹¹ <http://vietnamese.ruvr.ru/main.php?lng=vie&q=4607&cid=72&p=18.11.2009> 18/11/2009

¹² <http://vietchinabusiness.vn/component/content/article/13383.html>, 24/11/2009.

¹³ Báo cáo của Ban Phân tích thuộc Cục Phân tích Thông tin – Ủy ban Điều hành SNG đăng trên web chính thức của Cộng đồng: <http://www.cis.minsk.by/main.aspx?uid=14626> với bài viết có tiêu đề: 2009 год – Год компьютерного в сфере энергетики. Người dịch: Ths. Vũ Thụy Trang.

29/7/2009 có nói: “Dự án Định hướng được soạn thảo trên cơ sở nguyên tắc và chuẩn mực của luật quốc tế và dựa trên ưu tiên lợi ích kinh tế của các quốc gia SNG, trong đó đặt ra nhiệm vụ: nâng cao hiệu quả sản xuất và sử dụng năng lượng; sử dụng tiết kiệm và an toàn môi trường; chuyển từ cơ chế hợp tác song phương sang đa phương để thực hiện và đầu tư các chương trình năng lượng chung. Nội dung hợp tác vẫn tiếp tục được khẳng định tại Hội nghị Thượng đỉnh các nước SNG diễn ra tại Biskesh (thủ đô Cộng hòa Kurgurstan) tháng 10/2009, tuyên bố năm 2009 là năm của hợp tác năng lượng ở các nước SNG, đã càng chứng tỏ năng lượng được coi là lĩnh vực hợp tác ưu tiên nội Khối.

6. Tổng thống Mỹ Barack Obama và “lá chắn tên lửa” ở Ba Lan và Czech

Trong nhiệm kỳ của Tổng thống Bush (2001-2009), dưới “con bài” chống lại sự đe dọa tấn công tên lửa hạt nhân từ Bắc Triều Tiên và Iran, hệ thống rada và tên lửa đánh chặn MND của Mỹ đã được đặt tại Ba Lan và Czech. Mỹ có kế hoạch triển khai một trạm radar tại Cộng hòa Czech và lắp đặt 10 tên lửa đánh chặn trên đất Ba Lan¹⁴. Kế hoạch lá chắn tên lửa Mỹ trở nên mạnh mẽ hơn sau khi Mỹ ký thỏa thuận sơ bộ với Ba

Lan vào tháng 8/2008. Tuy nhiên, sau chiến thắng ấn tượng trong cuộc chạy đua vào Nhà Trắng nhiệm kỳ 2009 – 2012, Tổng thống Barack Obama đã điều chỉnh chiến lược lá chắn tên lửa trong khu vực với việc chấm dứt “kế hoạch” lá chắn tên lửa ở các nước này. Điều này đã giảm bớt sự chi trích gay gắt của Nga đối với Mỹ trong quá trình triển khai tên lửa ở các nước Đông Âu.

7. Chống biến đổi khí hậu và Hội nghị Copenhagen, Đan Mạch

Ngày 30/10, Hội nghị Thượng đỉnh EU đã đồng ý trên nguyên tắc giúp các nước nghèo chống biến đổi khí hậu. Theo thẩm định, trong khoảng thời gian 2013-2020, mỗi năm các nước nghèo phải cần khoảng 100 tỷ Euro để đối phó với những tác hại của biến đổi khí hậu. Song vấn đề đóng góp kinh phí lại gây nhiều tranh cãi. Các nước Đông Âu không muốn mức thải khí CO₂ là tiêu chuẩn chính để tính toán khoản đóng góp của mỗi nước mà yêu cầu tính toán phải chủ yếu dựa trên tài sản của từng quốc gia. Cuối cùng, EU đã đi đến một thỏa hiệp để làm sao cho các nước Đông Âu có thể đóng góp ít hơn so với các nước giàu Tây Âu.

Đạt được thỏa hiệp này, các nước EU tự xem là đang dẫn đầu công cuộc chống biến đổi khí hậu. Các nhà lãnh đạo châu Âu đã đồng ý đến năm 2020 sẽ cắt giảm 20% lượng khí thải gây hiệu ứng nhà kính so với mức

¹⁴ Thượng viện Czech tán thành “lá chắn” tên lửa. <http://tintuc.timnhanh.com/quoc-te/20081128/35A8A742/> tại ngày 3 tháng 1 năm 2009.

của năm 1990 và thậm chí tuyên bố sẵn sàng nâng tỷ lệ này lên 30%, nếu các nước phát triển khác trên thế giới cũng đưa ra cam kết tương tự. EU cũng muốn gửi thông điệp đến Hoa Kỳ, Trung Quốc và Ấn Độ, kêu gọi những nước này phải tăng mức đóng góp tài chính cho công cuộc chống biến đổi khí hậu¹⁵. Hội nghị Thượng đỉnh EU khai mạc 10/12/2009 tại Brussels đã nhất trí hỗ trợ các nước nghèo 7,2 tỷ Euro trong vòng 3 năm tới để đối phó với biến đổi khí hậu. Anh và Pháp đóng góp nhiều nhất với 1,32 và 1,26 tỷ Euro. Số tiền hỗ trợ đạt được cao hơn mức 6 tỷ dự kiến. Anh cam kết sẽ tăng mức hỗ trợ nếu các nước khác cũng hành động tương tự tại Hội nghị Liên hợp quốc về chống biến đổi khí hậu tại Copenhagen, Đan Mạch. Tuy nhiên, nhóm môi trường Hòa bình Xanh chỉ trích cam kết của EU chưa thỏa đáng, cho rằng mục tiêu ngắn hạn là cần thiết, nhưng một vấn đề dài hạn như biến đổi khí hậu không thể giải quyết chỉ trong 3 năm¹⁶.

Tuy vậy, Hội nghị Thượng đỉnh Liên hợp quốc về chống Biến đổi khí hậu (COP 15) tại Copenhagen (Đan Mạch) tháng 12/2009 lại không ghi dấu ấn của EU trong nỗ lực thuyết phục các nước thải nhiều khí

thải như Mỹ, Trung Quốc, Ấn Độ... tham gia hiệp ước mới về cắt giảm khí thải, lập quỹ hỗ trợ các nước nghèo. Hội nghị chỉ đạt thỏa thuận chung chung "hạn chế tình trạng Trái đất ấm dần lên ở mức không quá 2 độ C, và quan trọng hơn là hành động để đạt được mục tiêu này", không hề có ràng buộc pháp lý cũng như kế hoạch, tiến trình, mức đóng góp kinh phí cụ thể giữa các nước Mỹ, Trung Quốc, Brazil, Ấn Độ, và Nam Phi. Suốt hai tuần ở Copenhagen, cái tên EU mờ nhạt với kết quả là bản thỏa thuận không hoàn hảo mà Liên minh miễn cưỡng chấp nhận là thất bại lớn của EU. Tân Chủ tịch EU Herman Van Rompuy phải thú nhận: "Sự việc này cho thấy đã đến lúc cần phải đưa Khối này trở lại trạng thái hoạt động" để EU thực sự trở thành một cực thế lực của thế giới không chỉ về kinh tế¹⁷.

Tóm lại, năm 2009 là một năm có nhiều sự kiện chính trị nổi bật ở châu Âu. Năm này có nhiều vấn đề mang tính lợi ích của từng quốc gia và giữa các nước trong khu vực nên cần có sự hợp tác và phối hợp giải quyết những vấn đề chung nói trên trong những năm tới.

¹⁵ Liên hiệp Châu Âu vẫn chưa quyết định về mức đóng góp tài chính.
http://www.rfi.fr/actuvr/articles/118/article_5512.asp, ngày 31/10/2009.

¹⁶ <http://www.vietnamplus.vn/Home/72-ty-euro-cho-nuoc-ngheo-chong-bien-doi-ki-hau/200912/27240.vnplus>, 11/12/2009.

¹⁷ 7,2 ty euro cho nước nghèo chống biến đổi khí hậu
http://nhipsong365.com/index.php?option=com_content&task=view&id=24903&Itemid=89, 16/01/2010.